

N:o 13.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående upplåtelse af kronomark till Arvidsjaurs kommun i Norrbottens län; gifven Stockholms slott den 4 december 1891.

Genom utslag den 31 januari 1873, som af Kongl. Maj:ts och rikets kammarkollegium den 13 oktober 1874 faststälts, har Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län i anledning af derom gjord framställning åt Arvidsjaurs socknemän dels för uppförande af byggnader för den så kallade kyrkostadens och socknens gemensamma behof, dels ock till beteslägenheter för ett vid kyrkostaden inrättadt gästgifveri tills vidare och mot den afgift till kronan, som vid blifvande afvittring antingen medelst åsättande af mantal eller eljest kunde varda bestämd, upplåtit ett mellan egorna till Arvidsjaurs prestbord och skattehemmanet Nyborg å kronans mark beläget jordområde om 1,920 kvadratref. Vid sedermera i Arvidsjaurs socken försiggången afvittring har berörda område jemlikt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utslag den 30 juni 1883 under benämning »Arvidsjaurs kyrkoplats» skattlagts till $\frac{7}{64}$ mantal samt tilldelats i ett skifte 93,37 kvadratref inegor, 1,239,56 kvadratref duglig skogsmark och 587,07 kvadratref impediment eller tillsammans 1,920 kvadratref. Inom detta skifte har vid afvittringen äfven afsatts mark till jägmästareboställe. Den härför afsedda jordrymden, utgörande 64 kvadratref, är emellertid genom rörlagda linier skild från angränsande mark och ingår icke i oförmälda 1,920 kvadratref.

Med öfverlemnande af en utaf bemälde socknemän hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande gjord ansökan, att nämnda, Arvidsjaurs kyrkoplats vid afvittringen tillagda område om 1,920 qvadratref måtte få till skatte omföras, har Kongl. Maj:ts befallningshafvande i underdånig skrifvelse den 22 februari 1888 — jemte tillkännagifvande att Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett sig icke kunna medgifva den begärda skatteomföringen samt att vid en af vederbörande afvittringslandtmätare år 1884 verkställd reglering för områdets bebyggande detta befunnits vara för ändamålet otillräckligt och därför böra af annan odisponerad krono-öfverloppsmark i socknen utvidgas med 320,14 qvadratref skogsmark och 11 qvadratref impediment eller tillsammans 331,14 qvadratref, så att hela området skulle bestå af 93,37 qvadratref inegor, 1,559,70 qvadratref skogsmark och 598,07 qvadratref impediment — hemställt, att hela ifrågavarande jordområde, tillhopa 2,251,14 qvadratref, måtte såsom hemman under stadgad åborätt upplåtas åt Arvidsjaurs kommun, som i fråga om markens fortsatta bebyggande skulle vara skyldig att följa den plan, som i sådant afseende kunde blifva fastställd och efter hemmanets omföring till skatte vara underkastad den inskränkning i dispositionsrätten till detsamma, att, sedan så stor del af området, som för kommunens gemensamma behof erfordrades, blifvit afsatt och återstoden deraf, i enlighet med nyssnämnda regleringsplan, fördelats i byggnadstomter, dessa skulle åt enskilde till bebyggande upplåtas.

Sedan ej mindre kongl. landtmäteristyrelsen än äfven, efter kongl. domänstyrelsens hörande, kammarkollegium häröfver afgifvit infordradt underdånigt utlåtande, förklarade Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 23 november 1888, i öfverensstämmelse med hvad kammarkollegium hemställt, Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förevarande förslag angående jordområdets disponerande icke föranleda till annat yttrande, än att Kongl. Maj:ts befallningshafvande hade att till pröfning i laga ordning företaga socknemännens berörda ansökning, vederbörande obetaget att, sedan densamma vunnit slutlig handläggning, inkomma med den förnyade framställning i ämnet, som af omständigheterna kunde påkallas. Vidkommande åter Kongl. Maj:ts befallningshafvandes hemställan, att 331,14 qvadratref af den vid afvittringen i Arvidsjaurs socken odisponerade kronoöfverloppsmarken måtte för utvidgning af kyrkoplatsen åt socknemännen upplåtas, biföll Kongl. Maj:t berörda framställning på det sätt, att ifrågavarande område finge, dock utan eganderätt, åt socknemännen upplåtas att för omförmälda ändamål disponeras med skyldighet för socknemännen att för området utgöra skogsränta enligt bestämmelserna i kongl. brefvet till kammarkollegium den 29 juni 1866 angående

dispositionen af sådana öfverloppsmarker, som icke lämpligen kunna användas vare sig till kronoparker eller anläggning af nya hemman med mera, samt under de vilkor i öfrigt Kongl. Maj:ts befallningshafvande funne lämpligt föreskrifva.

Med föranledande af sålunda meddelade föreskrifter faststälde Kongl. Maj:ts befallningshafvande genom beslut den 8 juni 1889 för sistberörda område ett skogsräntebelopp af 66 öre, med bestämmelse tillika, att socknemännen vid områdets bebyggande skulle vara underkastade de föreskrifter, som i sådant afseende kunde vara eller blifva af vederbörande myndighet bestämda.

Genom utslag den 7 augusti 1889 förklarade Kongl. Maj:ts befallningshafvande socknemännens ansökan att få till skatte omföra ofvanberörda område, 1,920 qvadratref, icke kunna till någon Kongl. Maj:ts befallningshafvandes vidare åtgärd föranleda.

Åberopande hvad sålunda i ärendet förekommit, hafva Arvidsjaurs socknemän i en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande med underdånig skrifvelse den 31 oktober 1889 till Kongl. Maj:t öfverlemnad skrift med förmälan, att, då omförmälda område om 2,251,14 qvadratref redan vore till en del regleradt och bebygdt, så att en större kyrkostad derstädes numera funnes, det vore en oafvislig nödvändighet, att eganderätt till jorden äfven erhöles, i underdånighet anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition till Riksdagen föreslå, att omförmälda egovidd måtte på de vilkor, Kongl. Maj:t funne skäligt bestämma, för alltid öfverlätas till Arvidsjaurs kommun.

Denna ansökan har förordats af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som dervid anfört, att, ehuru väl socknemännen med afseende å sitt behof af mark vid kyrkoplatsen fått sin önskan uppfylld, ändamålet med lägenhetens upplåtande åt dem icke vunnits eller kunde vinnas med mindre socknen såsom egare kunde få fritt disponera öfver lägenheten samt upplåta tomter under eganderätt så väl åt platsens nuvarande bebyggare som åt dem, som derstädes ännade nedsätta sig. Det vore nemligen påtagligt, att den lifligare bosättning och byggnadsverksamhet på kyrkoplatsen, som för ortens utveckling vore behöflig, hämmades af den osäkerhet i eganderätts- och kreditförhållanden, hvilken måste blifva en följd af ofria byggnadstomter på en blott tills vidare upplåten kronomark. Den betydelse, kyrkoplatsen sedan äldre tider egt såsom hufvudort för handeln och rörelsen inom kommunen, hade efter afvittningens afslutande betydligt ökats, och på grund deraf hade behofvet af eganderätt till jorden derstädes blifvit allt mera oafvisligt.

Efter nådig remiss har kammarkollegium häröfver inhemtat och

med eget underdånigt utlåtande öfverlemnadt yttranden från domänstyrelsen samt vederbörande jägmästare och öfverjägmästare, af hvilka jägmästaren upplyst, att ifrågavarande område ej vore så beläget, att det lämpligen borde såsom kronopark bibehållas.

Öfverjägmästaren har för sin del ansett det vara nödigt, att full säkerhet bereddtes för eganderätten till de tomtplatser, hvilka för bebyggande vid kyrkoplatsen kunde vardas åt enskilde upplåtna. Att marken med egande- eller skattemannarätt först öfverlemnades till kommunen vore deremot enligt hans åsigt icke erforderligt. Såsom för egarne lika betryggande, men för kronan fördelaktigare, har han därför ifrågasatt, huruvida icke, sedan af ifrågavarande område först afsetts den för gästgifveriet nödiga hållhågnaden, återstoden kunde indelas i tomtplatser, hvilka finge besittas med full eganderätt mot utgörande till kronan årligen af bestämda tomtören såsom skatt, hvilka tomtören borde åsättas såväl de tomter, som upplättes åt enskilde, som dem, hvilka vore erforderliga för kommunens byggnader.

I sitt underdåniga utlåtande har domänstyrelsen förklaradt sig anse det vara af vikt för kyrkoplatsens utveckling, att ifrågavarande område, såvidt anginge den till bebyggande afsedda delen deraf, under eganderätt till socknemännen öfverlättes, men att deremot anledning saknades medgifva öfverlåtelse under sådan rätt af den del af samma område, som blifvit till hållhågnad upplåten och för hvars användning till afsedt ändamål hinder ej mötte äfven under nuvarande upplåtelsevilkor. I anledning häraf har domänstyrelsen hemställt, att den underdåniga ansökningen endast på det sätt måtte vinna nådigt bifall, att Kongl. Maj:t täcktes förelägga Riksdagen nådig proposition derom, att den till kyrkostad och för socknens gemensamma byggnader afsedda del af ifrågavarande område måtte under eganderätt till Arvidsjaurs socknemän öfverlätas på de vilkor i öfrigt, som omförmäldes i nådiga brefvet den 20 maj 1870 angående upplåtande af mark för liknande ändamål till Lycksele socken i Vesterbottens län.

I likhet med domänstyrelsen har kammarkollegium ansett det vara af vikt för Arvidsjaurs kommun att erhålla eganderätt till så stor del af förevarande område, som redan blifvit bebyggd eller vore afsedd att bebyggas. Upplåtelse till kommunen med dylik rätt af hela området, hvilket omfattade den betydliga ytvidden af nära 402 tunnland eller 198,45 hektar, har deremot icke syntts kollegium vara af behovet påkallad.

Sedan Kongl. Maj:ts befallningshafvande derefter genom nådigt bref den 2 april innevarande år anbefalts att efter föregående utred-

ning föreslå, huru stor del af ifrågavarande område borde afsättas till byggnadstomter för kommunen och enskilde, har Kongl. Maj:ts befallningshafvande inhemtat yttranden från Arvidsjaurs socknemän och vederbörande länsman samt den 15 sistlidne oktober afgifvit eget underdånigt utlåtande, dervid Kongl. Maj:ts befallningshafvande jemte berörda yttranden öfverlemnadt dels en af afvittringslandtmätaren Axel Orstadius verkställd kopia af karta öfver området till Arvidsjaurs kyrkoplats, dels en af Orstadius år 1884 för tomtindelning upprättad karta öfver Arvidsjaurs kyrkostad, dels ock en af afvittringsstyresmannen H. W. Boström affattad utredning rörande nämnda kyrkoplats, af hvilken utredning inhemtas, att af den mark, som dels vid afvittringen blifvit afsatt till kyrkoplatsen, å kopian af kartan öfver samma plats utmärkt inom punkterna a, b, c, d, e, och till boställe åt jägmästaren, å kartekopian utmärkt med röd kantfärg, dels ock enligt kongl. brefvet den 23 november 1888 upplåtits åt Arvidsjaurs kommun eller tillsammans 204 hektar 7 ar 96 qvadratmeter, den till kyrkostad och bostadsplats för jägmästaren afsedda, å kartekopian inom punkterna l, f, g, i, h utmärkta mark innehåller 110 hektar 31 ar 71 qvadratmeter, den del af kyrkoplatsen, som sträcker sig från norra sidan af jägmästarebostället ned till sjön Ringeln, å kartekopian utmärkt inom punkterna h, i, d, k, 20 hektar 89 ar 16 qvadratmeter samt den del af kyrkoplatsen, som till skiftets hela bredd sträcker sig från sistnämnda ställe till sjön Arvidsjaur, å kartekopian utmärkt inom punkterna a, l, h, k, e, 72 hektar, 87 ar, 10 qvadratmeter.

I nyssberörda af Arvidsjaurs socknemän afgifna yttrande hafva socknemännen hufvudsakligen anfört, att, derest afseende fästes allenast vid det nuvarande behovet af tomter och platser för socknens allmänna byggnader, det begärda området vore större än som erfordrades. Om deremot hänsyn toges jemväl till behovet af beteshägnader för skjuts-hästar vid gästgifveriet äfvensom till i framtiden sannolikt uppkommande kraf på ökadt utrymme vid kyrkoplatsen, vore hela ifrågavarande område för ändamålet behöfligt. På grund häraf, samt då socknemännen redan fått detta område till sig upplåtet, vidhölle de ansökningen i hela dess vidd, under framhållande tillika, att, derest någon del af området skulle för kronans räkning bibehållas, hvilket i så fall sannolikt blefve den för hållhägnaden afsedda marken, det vid sådant förhållande blefve för socknemännen omöjligt att hålla beteshägnader för gästgifveriet, hvartill de dock egde skyldighet.

Länsmannen, som instämt i socknemännens berörda yttrande, har derjemte erinrat, att den för hållhägnaden afsedda marken innehölle

bland annat 550,¹⁹ kvadratref impediment samt förty icke vore af så särdeles stort värde, ehuru den det oakadt vore lämplig för det angifna ändamålet.

I sitt underdåniga yttrande har Kongl. Maj:ts befallningshafvande hufvudsakligen anført, att Kongl. Maj:ts befallningshafvande för ordnande af byggnadsverksamheten å Arvidsjaurs kyrkoplats samt underlättande af platsens framtida reglering under afvittringen af Arvidsjaurs socken år 1884 tills vidare fastställt den plan för platsens bebyggande, som finnes utmärkt å ofvan omnämnda, af afvittringslandtmätaren Orstadius upprättade plankarta öfver kyrkostaden. Det område, som å plankartan upptoges och hvari jemväl inginge de genom kongl. brefvet den 23 november 1888 socknemännen till nyttjande emot skogsränta upplåtna 331,¹⁴ kvadratref, utgjorde enligt afvittringsstyresmannen Boströms utredning 110,³¹⁷¹ hektar eller 1,251,⁴⁷ kvadratref, deraf 43,¹⁵ kvadratref impediment. Såsom af plankartan syntes, afginge dock från denna areal dels en betydlig jordvidd, som i följd af markens brutna beskaffenhet icke vore lämplig till bebyggande och därför föreslagits att användas till planteringar, dels ock ansenliga områden, hvilka upptoges af kyrka och kyrkogård, den så kallade lappstaden, der socknens lappallmoge hade sina kåtor och bodar för kyrko- och marknadsbesök, äfvensom det för jägmästarebostad vid afvittringen afsatta område om 64 kvadratref. Tomterna n:is 24—29, 41—46 och 61—66 vore dessutom numera afsatta att bebyggas med så kallade kyrkostugor eller bostäder för socknens svenska befolkning under kyrkobesök och tillfällig vistelse i socknens centralort. För bebyggande af dessa 18 kyrkostuguvarter vore likaledes en plan fastställd, utmärkt å plankartan vid kvarteren n:is 24 och 25, enligt hvilken 14 å 16 kyrkostugor erhöles utrymme i hvarje kvarter eller tillsammans 276 kyrkostugor med stallar, hvilket antal kunde antagas blifva någorlunda tillräckligt äfven för en i framtiden ökad jordbrukande befolkning.

Hvad som af det planlagda området derefter återstode till byggnadstomter för enskilde vore enligt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förmenande ingalunda mer än hvad behovet för den närmaste framtiden påkallade, men otillräckligt för en stigande utvecklings kraf. Visserligen kunde ett samhälles blifvande storlek eller folkmängd och dess deraf föranledda tomtbehof icke på förhand exakt utredas, då detta behof derjemte vore beroende af samma befolknings framtida förmögenhetsvilkor och lefnadssätt, men Kongl. Maj:ts befallningshafvande stödde sin angifna uppfattning på det förhållande, dels att den vidsträckta Piteå lappmark, bestående af Arjeplogs och Arvidsjaurs socknar,

utgörande 207,623 kvadratnymil, redan vore i stort behof af en centralort för handel, handtverk, skolor och andra kulturbehof, dels att denna kyrkoplats, i trots af saknaden af första vilkoret för bebyggandet eller egen byggnadsgrund, redan likväl börjat att i följd af det tvingande behofvet bebyggas, dels att denna plats säkerligen skulle komma att utveckla sig ungefärligen på samma sätt som länets städer och centralorter med enahanda ursprung under liknande förhållande vunnit tillväxt. I öfverensstämmelse härmed måste det antagas, att platsen till en början hufvudsakligen komme att befolkas af handlande, handtverkare, yrkesmän och arbetare i små omständigheter, oberäknadt tjänstemän i statens och enskilda bolags tjänst, samt att byggnadssättet till följd häraf måste blifva mycket enkelt och byggnadstomterna lemna utrymme jemväl för planterings- och potatisland, såsom fallet fordom varit i länets städer och delvis ännu egde rum i den yngsta af dem, Haparanda, hvars tomter i regel egde en area af 22,500 kvadratfot. På grund häraf hade tomterna i Arvidsjaur erhållit en area af ungefär 1,085 kvadratmeter eller 12,308 kvadratfot.

Hela regleringsplanen upptog 73 kvarter, af hvilka 18 vore af-satta till kyrkostugor för socknens allmoge, 2 till tingshus, häkte, folkskola och gästgifveri, 3 till socknens framtida behof af allmänna hus, skolor med mera samt 50 till enskilda tomter. Härtill komme vidare större utmål för bostäder åt länsman, läkare, apotekare, barnmorska med mera förutom gator, allmänna platser samt kyrko- och begravningsplats.

De 50 kvarteren för enskildt bebyggande innehölle 200 tomter, hvilka med ofvanbeskrifna byggnads- och lefnadssätt syntes kunna lemna utrymme åt omkring ett tusen personer. Då nämnda invånare-antal understeg det, som flera af länets byar länge egt, samt endast obetydligt öfverstege den folkmängd Arvidsjaur's största by för närvarande egde, hölle Kongl. Maj:ts befallningshafvande det sannolikt, att ifrågavarande kyrkoplats, om den bereddes vilkoren för utveckling, snart skulle uppnå sagda invånareantal. För magasin, upplag och sådana industriella anläggningar, som af sanitära eller andra hänsyn enligt för rikets städer gällande ordningsstadganden, hvilka vore ifrågasatta att i tillämpliga delar göras gällande för ifrågavarande samhälle, icke finge eller lämpligen borde inom eller i närmaste granskapet af stad eller annat ställe med större, sammanträngd befolkning inrättas, vore socknemännen derjemte i behof af ytterligare utrymme, hvartill återstoden af det i den underdåniga ansökningen omförmälda området och särskildt stränderna af den stora sjön Arvidsjaur vore synnerligen

lämpliga och lätt blefve tillgängliga genom bankfyllning för vägar öfver den grunda Ringelsjön.

På grund häraf och med framhållande, att den mark, hvarom fråga vore, för kronan icke syntes vara af synnerligt värde, såsom bestående till största delen af uthuggen sandig och mager skogsmark samt impediment, har Kongl. Maj:ts befallningshafvande förmålt sig anse, att behovet af byggnadsutrymme för kommunen och enskilde äfvensom af gator och allmänna platser blefve för den närmaste framtiden tillgodosedt genom upplåtelse under eganderätt af den mark, som upptoges af den af Kongl. Maj:ts befallningshafvande år 1884 tills vidare fastställda byggnadsplanen för Arvidsjaurs kyrkostad, utgörande, med afdrag af jägmästarebostället, 104,6755 hektar i vidd; men att Kongl. Maj:ts befallningshafvande derjemte ansåge det vara af stor betydelse för ifrågasvarande samhälles utveckling, om för upplagsplatser, magasin och industriella anläggningar samt byggnadsplanens framtida utvidgning under enahanda vilkor åt socknemännen upplåtes de egofigurer norr om planlagda området, som å förut omförmälda kopia af kartan öfver området till kyrkoplatsen betecknades med litt. h, i, d, k om 20,8916 hektar samt a, l, h, k, e om 72,8710 hektar, utgörande tillhopa med ofvanberörda egovidd 198,4380 hektar eller 2,251,14 qvadratref.

Med anledning af hvad i ärendet förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att ofvan omförmälda område, 198 hektar 43 ar 80 qvadratmeter, dock med afdrag af den till bostad för länsmannen afsatta mark, må, emot utgörande för den vid afvittringen utbrutna delen eller $\frac{7}{64}$ mantal af den å detta hemmantal belöpande ränta samt för återstoden af den genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut den 8 juni 1889 bestämda skogsränta, sextiosex öre, för alltid öfverlätas till Arvidsjaurs kommun, med rätt för kommunen *dels* att å området upplåta mark åt enskilde till bebyggande mot de vilkor, kommunen kan finna skäligen bestämma, dock med iakttagande dervid att de, till hvilka mark för nämnda ändamål af kommunen upplåtes, skola vara skyldige att ställa sig till efterrättelse den plan för områdets bebyggande, som af Kongl. Maj:ts befallningshafvande är eller kan blifva fastställd, samt att egare af redan å platsen befintliga byggnader skola hafva företrädesrätt att för dem erhålla nödigt tomtutrymme utan högre afgift till kommunen än som i förhållande till hela arealen belöper på den andel, de deraf bekomma; *dels ock* att tills vidare och intill dess annorlunda kan varda af Kongl. Maj:t bestämdt disponera för tomterna inflytande försäljningsmedel och tomtören.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts,
Min Allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF.

F. v. Essen.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
4 december 1891.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: herr friherre VON OTTER,
friherre PALMSTIERNA,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM.

Departementschefen, statsrådet friherre von Essen föredrog vidare:

En af Arvidsjaurs socknemän i underdånighet gjord, af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Norrbottens län med underdånig skrifvelse den 31 oktober 1889 öfverlemnad och till bifall förordad underdånig ansökning, deruti — sedan genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes den 31 januari 1873 gifna, af kammarkollegium fastställda utslag Arvidsjaurs socknemän fått sig dels för uppförande af byggnader för den så kallade kyrkostadens och socknens gemensamma behof, dels ock till

beteslägenheter för ett vid kyrkostaden inrättadt gästgifveri tills vidare upplåtet ett å kronomark beläget jordområde om 1,920 qvadratref, hvilket område vid afvittringen i Arvidsjaur's socken blifvit under benämning Arvidsjaur's kyrkoplats skattlagdt till $\frac{7}{64}$ mantal, samt Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 23 november 1888, till utvidgning af berörda område, af den vid afvittringen i socknen odisponerade krono-öfverloppsmarken upplåtit, dock utan eganderätt, ytterligare 331,14 qvadratref, med skyldighet för socknemännen att för området utgöra skogsränta — Arvidsjaur's socknemän i underdånighet anhållit, att ifrågasvarande område, utgörande tillsammans 2,251,14 qvadratref eller 198,4380 har, måtte på de vilkor, Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, för alltid öfverlåtas till Arvidsjaur's kommun;

uti hvilket ärende kammarkollegium, efter domänstyrelsens hörande, afgifvit infordradt underdånigt utlåtande, hvarefter på grund af befallning i nådigt bref den 2 april innevarande år Kongl. Maj:ts befallningshafvande med ytterligare utredning i ärendet inkommit, hvarvid Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillika öfverlemnade en af afvittringslandtmätaren Axel Orstadius år 1884 upprättad karta öfver Arvidsjaur's kyrkostad, utvisande, att uti det i den underdåniga ansökningen öfvermålade område äfven inbegreps mark, som blifvit afsatt till länsmansbostad.

Statsrådet hemställde, att Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att öfvan öfvermålade område, 198 hektar 43 ar 80 qvadratmeter, dock med afdrag af den till bostad för länsmanen afsatta mark, finge, emot utgörande för den vid afvittringen utbrutna delen eller $\frac{7}{64}$ mantal af den å detta hemmantal belöpande ränta samt för återstoden af den genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut den 8 juni 1889 bestämda skogsränta, sextiosex öre, för alltid öfverlåtas till Arvidsjaur's kommun, med rätt för kommunen *dels* att å området upplåta mark åt enskilde till bebyggande mot de vilkor, kommunen kunde finna skäligt bestämma, dock med iakttagande dervid att de, till hvilka mark för nämnda ändamål af kommunen upplåtes, skulle vara skyldige att ställa sig till efterrättelse den plan för områdets bebyggande, som af Kongl. Maj:ts befallningshafvande vore eller kunde blifva fastställd, samt att egare af redan å platsen befintliga bygg-

nader skulle hafva företrädesrätt att för dem erhålla nödigt tomtutrymme utan högre afgift till kommunen än som i förhållande till hela arealen belöpte på den andel, de deraf bekomme; *dels ock* att, tills vidare och intill dess annorlunda kunde varda af Kongl. Maj:t bestämdt, disponera för tomterna inflytande försäljningsmedel och tomtören.

Hvad statsrådet sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan . — — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Adolf von Hofsten.
